

POM NIEUWS [09/11/2020](#)

MOERDIJK: WERKEN AAN DE VEILIGSTE ZEEHAVEN VAN BENELUX

“We willen niet alleen de duurzaamste zeehaven zijn, maar ook de veiligste. Ik ben ervan overtuigd dat we dat kunnen waarmaken.” Een gesprek met havenmeester Tim Steffens over de veiligheidscultuur op Haven- en industrieterrein Moerdijk.

Zeehavens zijn bijzondere plekken. Aan de ene kant zijn ze goed voor de economie en tegelijkertijd haal je er ook risico's mee in huis. Vanuit alle uithoeken van de wereld komen schepen aan. Wat hebben ze aan boord? Liggen er in het ruim inderdaad de goederen die op de vrachtpapieren staan? Ook worden op het haven- en industrieterrein allerlei soorten gevaarlijke stoffen verwerkt. Gebeurt dat altijd veilig? En hoe houd je criminaliteit en terrorisme buiten de deur? Veiligheid heeft vele gezichten. Zeker na de explosie in Beiroet is het goed om te weten wat Moerdijk anno 2020 aan veiligheid doet.

Zo is er recent nog door overheidspartners en publiek private partijen een nieuwe [gezamenlijke aanpak](#) voor veilige zeehavens gepresenteerd. Om de weerbaarheid en integriteit in en rond de Zeeuwse en West-Brabantse zeehavens te vergroten en daarmee criminaliteit tegen te gaan.

Behapbaar en controleerbaar

Tim Steffens stelt dat de veiligheid in Nederland maar zeker ook specifiek in Moerdijk goed is georganiseerd. “Qua ruimtelijke ordening zorgen we ervoor dat er voldoende bufferruimte is tussen bedrijven en zeker ook richting bewoonde wereld. Wetgeving is op orde en het stelsel van vergunningen, toezicht en handhaving is adequaat ingericht. Maar veiligheid is niet alleen een kwestie van regels en ‘moeten’. Bedrijven willen zelf ook veilig zijn. Niemand zit te wachten op een ongeluk. Die cultuur om samen te werken aan veiligheid, voeren we in Moerdijk steeds verder op. We proberen te komen tot een zogeheten *coalition of the willing*. Samen werken; veiligheid als een gezamenlijke uitdaging zien. Elkaar ook inspireren. En aan de andere kant bedrijven die de kantjes eraf lopen stevig aanpakken.”

Als havenmeester is Tim Steffens dagelijks met veiligheid bezig. Vergeet het traditionele beeld van een havenmeester die dagelijks een rondje loopt door de haven en her en der een praatje maakt met de schippers. De havendienst heeft weliswaar via de marifoon contact met alle schippers, maar gaat hij van de ene vergadering en afspraak naar de andere. Continu is hij in gesprek over veiligheid. Met

alle stakeholders zoals de provincie, de gemeente, uitvoerende diensten, bedrijven en instanties, met andere havens zoals Rotterdam en Antwerpen, en ook met de omgeving. Elke instantie heeft zijn eigen verantwoordelijkheid in het geheel. Een goede samenwerking is dan ook van groot belang.

In vergelijking met het immense havengebied van Rotterdam is het Haven- en industrieterrein Moerdijk compact en daardoor overzichtelijk. “We zijn groot genoeg om zaken professioneel te organiseren, en klein genoeg om alles goed te overzien. Het is behapbaar en controleerbaar. De lijnen zijn kort hier. We weten elkaar prima te vinden”.

Hoofdról technologie

Veiligheid heeft binnen het havenbedrijf absolute prioriteit. Hij noemt een paar aanjagers waardoor grote stappen voorwaarts worden gezet. “Neem technologie; die ontwikkelingen gaan razendsnel. De digitale monitoring van de activiteiten op het haven terrein gebeurt steeds intensiever. Met sensoren en camera’s volgen we elke beweging; elk voertuig wordt geregistreerd. Zo doen we sinds kort aan automatische nummerbord herkenning, die gekoppeld wordt aan de database van de politie. Ook volgen we de verkeersbewegingen op basis van patroonherkenning. Op die manier zien we meteen of er iets afwijkends gebeurt. We hebben *e-noses* die continu de luchtkwaliteit bewaken. Met drones voeren we vanaf volgend jaar surveillances uit. Ook analyseren we steeds meer data. Door gegevensbestanden te koppelen kun je zien of er dingen gebeuren die niet kloppen. De komende jaren komt er alleen maar meer AI (artificial intelligence) bij waardoor de monitoring van de veiligheid en de detectie van afwijkingen nog beter kunnen plaatsvinden. Daardoor kun je steeds eerder eventuele veiligheidsrisico’s wegnemen.” Het kloppend hart van alle digitale beveiliging is het HMCC (Haven Moerdijk Coördinatie Centrum). Hier komen de informatiestromen bij elkaar. Uiteraard toetst de havendienst alle ontwikkelingen steeds aan de privacywetgeving.

Tim Steffens vertelt dat Havenbedrijf Moerdijk voor de digitale inspectie een samenwerking is aangegaan met VRT Finland. Dit bedrijf heeft van de complete haven een digitale beeldanalyse gemaakt. Alle uithoeken van de haven zijn vastgelegd. Met een multibeam sonar en laserscanner zijn alle obstakels en afwijkingen boven én onder water 3D in beeld gebracht.

Landelijke interesse

Eind 2018 kwam de minister van Justitie en Veiligheid speciaal naar Moerdijk omdat hij meer wilde weten van de veiligheidsaanpak. Tim Steffens: “Het havenbedrijf werkt nauw samen met onder meer de gemeente Moerdijk, de omgevingsdienst, veiligheidsregio, politie, douane en Koninklijke Marechaussee. Dat is een belangrijke voorwaarde om de veiligheid goed te organiseren. Is die samenwerking minder goed, dan is de kans groter dat je langs elkaar heen werkt en dat er hiaten ontstaan, die pijnlijk aan het licht kunnen komen als er werkelijk iets gebeurt.”

“Zo’n zeehaven is een apart gebied. Er komt veel bij elkaar en het is altijd zoeken: wie doet wat? Gelukkig is het zo geregeld dat alle reguliere veiligheidstaken, van bijvoorbeeld de politie, ook hier

worden uitgeoefend. Vervolgens proberen wij als havenbedrijf in samenwerking met het bedrijfsleven en de omgeving te kijken: wat is er nog extra nodig? En hoe kunnen we door slimme samenwerking een soort pluspakket ontwikkelen? Zo hebben we er samen voor gezorgd dat er op het haventerrein een professionele brandweerpost is, die toegerust is op de risico's van ons gebied.”

“In de Havenstrategie 2030 hebben we vastgesteld dat de haven weliswaar mag groeien, maar burgers en werknemers moeten zich er wel veilig bij voelen. Eigenlijk willen we dat de veiligheid harder groeit dan de economische groei. Daarvoor hebben we een veiligheidsvisie opgesteld, onder het motto ‘In Moerdijk ben je in veilige haven’. Dag mag je heel breed opvatten.”

Onderdelen van de veiligheidsvisie zijn onder meer:

- Nautisch veiligheidsmanagementsysteem (gericht op scheepvaart)
- Verkeersveiligheid op de weg (op en rond het haventerrein)
- Integere en weerbare haven (bestrijding (drugs)criminaliteit)
- Digitalisering en sensing (bijvoorbeeld op het spoor)
- Vorming en deelname aan communities (o.a. KAM-platform: kwaliteit, arbo en milieu)

Open en transparant zijn

Het havenbedrijf mag dan zelf tevreden zijn over de manier waarop er aan de veiligheid wordt gewerkt, de vraag is hoe de burger en de werknemer op het terrein het ervaart? “Veiligheidsgevoel is inderdaad heel iets anders. Hoe is de beleving van de mensen? Voelen ze zich veilig? Daarom vinden we het belangrijk om in dialoog te zijn met elkaar. Daarvoor is onder meer de Omgevingstafel opgezet. Om burgers te informeren en tegelijkertijd ook te horen welke vragen er leven. Ik denk ook dat de Open Havendagen belangrijk zijn. Laat de mensen met eigen ogen zien wat hier gebeurt. Vertel waarmee je bezig bent. Ook als er een keer iets niet goed gaat; ben daar open over. Zo wek je vertrouwen.”

Veiligheid kan altijd beter. “Nooit zal er een moment komen dat we absolute veiligheid kunnen garanderen. Er zijn altijd volgende stappen te zetten. Maar ik ben trots op wat er nu al overeind staat. Tel daar de voortschrijdende technologie bij op en ook de samenwerking die we hier steeds verder opvoeren. Zo komt ons doel ‘Moerdijk veiligste zeehaven van Benelux’ steeds dichterbij.”